

## MAZOVIAN IN OFFICES IN THE BEŁŻ LAND IN THE 14TH AND 15TH CENTURIES

### Mazowszanie na urządach w ziemi bełskiej w XIV i XV stuleciu

**WALDEMAR GRACZYK**

Institute of History, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw  
<https://orcid.org/0000-0002-8057-8368> \* [w.graczyk@uksw.edu.pl](mailto:w.graczyk@uksw.edu.pl)

**Abstrakt:** Panowanie Piastów mazowieckich w ziemi bełskiej obejmuje lata 1387/8-1462. Pod względem prawnym ziemia bełska była traktowana podobnie jak inne ziemie mazowieckie. Trudno jest odtworzyć w pełni skład personalny urzędników, tym bardziej, że pierwsze wzmianki o niektórych urządach pochodzą z okresu włączenia ziemi bełskiej do Korony, czyli po 1462 roku. Dotyczy to urzędów: *cześnik* (1634), *łowczy* (1523), *miecznik* (1637), *pisarz* (1462), *podczaszy* (1574), *podstoli* (1635), *skarbnik* (1635), *stolnik* (1506), o takich urządach jak: *chorąży* (1456), *kasztelan* (1427), *podkomorzy* (1426), *podśudek* (1436), *sędzia* (1435), *starosta* (1384), *wojewoda* (1435), *wojski większy* (1423). Skoncentruję swoją uwagę tylko na osobach, które pochodziły z Mazowsza, a sprawowały urząd w ziemi będącej pod władzą książąt Mazowsza. W omawianym czasie dosyć liczna reprezentacja Mazowszan obejmowała urzędy w ziemi bełskiej będącej we władaniu książąt Mazowsza w latach 1387/8-1462. Niezwykle ważną rolę ziemi bełskiej w zestawieniu z Mazowszem podnosił Aleksander Świeżawski, twierdząc, że ziemia ta była intratna, w zestawieniu ze – zwłaszcza piaszczystym – Mazowszem zachodnim. Nie dziwi zatem fakt, że szczególnie książę Siemowit IV prowadził ożywioną działalność kolonizacyjną i osadniczą w ziemi bełskiej, w 1411 roku dokonał lokacji Buska; 1419 – Tyszowców; 1424 – Sokala. Nadając urzędy starościńskie i ziemskie Mazowszanom, budował sprawny aparat władzy, a poprzez nadania ziemskie zaskarbiał życzliwość swoich mazowieckich poddanych. Spotykamy w tym czasie Mazowszan pełniących urząd kanclerza ruskiego (Grzymisław z Krzykos, Czambor z Iłowa, Stanisław Pawłowski, Mikołaj Mnich z Wiśniowa), starosty bełskiego (Paweł z Radzanowa, Jan Ćwikliński, Andrzej Wydźga, Jan z Załusek, Stanisław z Żuromina), starosty buskiego (Stanisław Rogożewski, Waclaw ze Słubicy), podkomorzego bełskiego (Gotard z Fałęcic), kasztelana bełskiego (Jan Magiera) czy wojskiego bełskiego (Mikołaj Łaźniewski z Łaźniewa).

**Słowa kluczowe:** Mazowsze, ziemia bełska, urzędy ziemskie, książęta mazowieccy, nadania

**Abstract:** The rule of the Mazovian Piasts in the land of Bełż lasted from 1387/8 to 1462. Legally, the land of Bełż was treated in the same manner as other Mazovian territories. It is difficult to fully reconstruct the personal composition of the local administration, especially since the first mentions of some offices date from the period after Bełż was incorporated into the Crown in 1462. This pertains to offices such as *cześnik* (1634), *łowczy* (huntmaster) (1523), *miecznik* (swordbearer) (1637), *pisarz* (scribe) (1462), *podczaszy* (cupbearer) (1574), *podstoli* (1635), *skarbnik* (treasurer) (1635), *stolnik* (pantler) (1506), and *wojski mniejszy* (lesser standard-bearer) (1766). For the Mazovian period, we have the

earliest references to such offices as that of *chorąży* (ensign) (1456), *kasztelan* (castellan) (1427), *podkomorzy* (chamberlain) (1426), *podśędek* (deputy district judge) (1436), *sędzia* (judge) (1435), *starosta* (starost) (1384), *wojewoda* (voivode) (1435), and *wojski większy* (major standard-bearer). The study focuses exclusively on individuals of Mazovian origin who held offices in the land ruled by the dukes of Mazovia. During the period under discussion, a considerable number of Mazovians held offices in the Belż land, which was under Mazovian rule from 1387/8 to 1462. Aleksander Świeżawski emphasized the particular significance of the Belż land compared to Mazovia, describing it as especially profitable in contrast to the sandy soils of western Mazovia. It is therefore unsurprising that Duke Siemowit IV actively pursued colonization and settlement in the region, founding the towns of Busk in 1411, Tyszwce in 1419, and Sokal in 1424. By appointing Mazovians to starost and land offices and granting them estates, he built an efficient system of governance and secured the loyalty of his Mazovian subjects. Notable Mazovians holding office in the region included chancellors of Ruthenia (Grzymisław of Krzykos, Czambor of Iłów, Stanisław Pawłowski, Mikołaj Mnich of Wiśniowa), starosts of Belż (Paweł of Radzanów, Jan Ćwikliński, Andrzej Wydźga, Jan of Załuski, Stanisław of Żuromin), starosts of Busk (Stanisław Rogożewski, Wacław of Słubica), chamberlain of Belż (Gotard of Fałcice), castellan of Belż (Jan Magiera), and district officer of Belż (Mikołaj Łaźniewski of Łaźniewo).

**Keywords:** Mazovia, the land of Belż, land offices, Mazovian dukes, land grants

After the failure of Duke Siemowit I of Mazovia in his bid for the Polish crown, around the turn of 1385/1386, he began efforts to reach an agreement with the Kraków court and the Grand Duke of Lithuania, Jogaila (Polish: Jagiełło). At the end of 1385 (on 12 December), the Mazovian duke came to an agreement with Queen Jadwiga of Anjou, in which he agreed to withdraw from the territories he had occupied. In return, he was to receive 10,000 Prague groschen, with the condition that he would relinquish Kujawy (which he had earlier taken) only after receiving the full amount (this happened only on May 26, 1398). By the end of 1385, he had already clearly sided with the Lesser Poland candidate for the Polish throne. A sign of this was his participation on February 15, 1386, in the ceremony during which Jogaila and his brothers were baptized and Jogaila received the Christian name Władysław (*Ladislaus*). He also took part in the wedding of Jadwiga and Jogaila on February 18, 1386, and in Jogaila's coronation as king on March 4, 1386 in the cathedral in Kraków.<sup>1</sup>

It was likely at this time that an agreement was reached between Jogaila and Siemowit, which involved granting Siemowit a territory in Ruthenia. This alliance was to be sealed by the marriage of Jogaila's sister Alexandra, to Duke Siemowit IV of Mazovia.<sup>2</sup> According to Aleksander Świeżawski, this promise was fulfilled only between October 1387 and June 1388.<sup>3</sup>

<sup>1</sup> A. Świeżawski, *Ziemia belska. Zarys dziejów politycznych do roku 1462*, Częstochowa 1990, p. 90.

<sup>2</sup> *Articuli Vladislao Regni Poloniae a ducibus Masoviae traditi Sandomiriae A.D. 1426*, in: *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 6, ed. W. Kętrzyński, Kraków 1893, p. 628-641; M. Weber, *Articuli Vladislao Regni Poloniae a ducibus Masoviae traditi Sandomiriae A.D. 1426 jako źródło informacji o stosunkach księcia mazowieckiego Siemowita IV z Władysławem Jagiełłą*, in: *Pierwsze polsko-czeskie forum młodych mediewistów. Materiały z konferencji naukowej Gniezno 27-29 września 2005 roku*, ed. J. Dobosz, J. Kujawiński, M. Matla-Kozłowska, Poznań 2007, p. 279-287. According to Jan Tęgowski, it was probably a matter of the Volhynian land, since Red Ruthenia and the lands of Belż and Chełm were not under the authority of the Grand Duke at that time, and Podolia (similarly to the aforementioned territories) had been under Hungarian rule since 1377. Cf. J. Tęgowski, *Sprawa raska w stosunkach Siemowita IV z Władysławem Jagiełłą*, „Zeszyty Historyczne”, 2/1994, p. 118.

<sup>3</sup> A. Świeżawski, *Ziemia belska. Zarys dziejów politycznych do roku 1462*, p. 91.

According to the *Mazovian Articles* (presented to King Władysław II by the sons of Siemowit IV – Siemowit V, Kazimierz II, and Władysław I – at the Sandomierz assembly in 1426), the Bełz land at that time included the following settlements: Hrubieszów,<sup>4</sup> Krzeszów on the San River along with the surrounding villages, as well as Zamch and Obsza near Bełz, and other villages in the Bełz district: Mikulin, Małoniż, Pukarzów, Wiszniów, Mircze, and half of the village of Modryń. Zamość likely also belonged to the Bełz land, as did the Horodło territory, which was granted to Grand Duke Vytautas in 1412 but returned to Mazovian control after his death.<sup>5</sup> The Krzeszów estates, and later those in Hrubieszów (1392), were soon lost.<sup>6</sup>

The rule of the Mazovian Piasts in the Bełz land lasted until 1462. After the death of Duke Siemowit V of Rawa (d. February 1442) and Kazimierz II of Bełz (d. September 16, 1442), who left no male heirs, the king contested the right of their brother Władysław I (d. December 1455) to succeed them. It was only the intervention of King Frederick III of the Romans, nephew of Duke Władysław, that temporarily slowed the king's unification plans.<sup>7</sup> Not long after, Princes Siemowit VI (d. January 1, 1462)<sup>8</sup> and his brother Władysław II (d. during the night of February 26-27, 1462), sons of Władysław I,<sup>9</sup> both died. Western Mazovia thus found itself in a precarious situation following the extinction of the Piast line in Płock.

The unexpected deaths of the young princes aroused much suspicion, especially since for some, such as King Casimir IV Jagiellon, they opened the path to unification efforts between Mazovia and the Crown.<sup>10</sup> King Casimir maintained that these lands were Crown fiefs and, following the extinction of their ruling line, should be incorporated into the Crown.<sup>11</sup> Even before any discussions regarding succession had taken place, on March 20, 1462 the king issued a document incorporating the Bełz land<sup>12</sup> into the Crown and placed it

<sup>4</sup> As early as 1400, it was in royal hands. Cf. L. Bieńkowski, *Działalność organizacyjna biskupa Jana Biskupca w diecezji chełmskiej (1417-1452)*, „Roczniki Humanistyczne”, 7/1958, no. 2, p. 234-235.

<sup>5</sup> *Articuli Vladislao Regni Poloniae a ducibus Masoviae traditi Sandomiriae A.D. 1426*, p. 632-637; A. Świeżawski, *Ziemia bełska. Zarys dziejów politycznych do roku 1462*, p. 91; *Urządnicy województwa bełskiego i ziemi chełmskiej XIV-XVIII wieku. Spisy*, ed. H. Gmiterek, R. Szczygieł, Kórnik 1992, p. 6.

<sup>6</sup> A. Janeczka, *Osadnictwo pogranicza polsko-ruskiego. Województwo bełskie od schyłku XIV do początku XVII w.*, Warszawa 1993, p. 25-26.

<sup>7</sup> F. Kozłowski, *Dzieje Mazowsza za panowania książąt*, Warszawa 1858, p. 315-316.

<sup>8</sup> “1 XI 1462 obiit Semovitus juvenis infrascriptus.” *Calendarium Plocensae*, in: *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 5, Warszawa 1961, p. 445. This date of Duke Siemowit's death is also supported by A. Świeżawski, *Wcielenie ziemi rawskiej, gostynińskiej i bełskiej do Korony (1462)*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego”, Series I, 1962, no. 27, p. 35-45; idem, *Wcielenie ziemi sochaczewskiej do Korony (1476)*, „Przegląd Historyczny”, 67/1976, no. 3, p. 358-368; *Książęta mazowieccy z domu Piastów (ważniejsze postacie)*. *Tablica*, ed. S.K. Kuczyński, in: *Dzieje Mazowsza*, vol. 1, Pułtusk 2006. Cf. W. Graczyk, *Paweł Giżycki, biskup płocki 1439-1463*, Płock 1999, p. 201.

<sup>9</sup> “26 II 1462 hac die obiit Wladislaus filius Wladislai de nocte sequenti.” *Calendarium Plocensae*, in: *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 5, p. 447; P. Herod, *Rozwój prawa mazowieckiego na tle przeobrażeń polityczno-ustrojowych Mazowsza do XVI wieku*, Kraków 2016, p. 63; A. Świeżawski, *Wcielenie ziemi rawskiej, gostynińskiej i bełskiej*, p. 35-45; idem, *Wcielenie ziemi sochaczewskiej*, p. 358-368.

<sup>10</sup> The rumour about the alleged poisoning of the princes by the castellan of Sochaczew, Gotard of Rybno, was noted. Cf. A. Świeżawski, *Wcielenie ziemi rawskiej, gostynińskiej i bełskiej*, p. 209.

<sup>11</sup> Idem, *Spór o sukcesję mazowiecką 1462-1468*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego”, Series I, 1970, no. 72, p. 19-34.

<sup>12</sup> *Volumina Legum. Przedruk zbioru praw staraniem xx Pijarów w Warszawie od roku 1732 do 1782*, vol. 1: 1347-1547, ed. Z. Kaczmarczyk [et al.], Petersburg 1859, p. 91-92. The land of Bełz was granted to Siemowit IV and his children and lawful heirs by Władysław Jagiełło on 7 January 1396. Długosz justifies the occupation of the land of Bełz by stating that the Mazovian dukes received it not as inheritance but as a gift from the king: “[...] quod terra

under the administration of Jan Grot of Nowe Miasto, the starost of Rawa, who also assumed control over the Rawa and Gostynin lands.<sup>13</sup>

The rule of the Mazovian Piasts in the Belż land, then, spans the period from 1387/88 to 1462. Legally, the Belż land was treated similarly to other Mazovian territories. It is difficult to fully reconstruct the personal composition of the officials, especially since the first mentions of some offices appear only after the incorporation of the Belż land into the Crown in 1462. This applies to the offices of *cześnik* (1634), *łowczy* (huntmaster) (1523), *miecznik* (swordbearer) (1637), *pisarz* (scribe) (1462), *podczaszy* (cupbearer) (1574), *podstoli* (1635), *skarbnik* (treasurer) (1635), *stolnik* (pantler) (1506), and *wojski mniejszy* (lesser standard-bearer) (1766).<sup>14</sup> For the Mazovian period in the Belż land, the earliest mentions relate to offices such as: *chorąży* (ensign) (1456), *kasztelan* (castellan) (1427), *podkomorzy* (chamberlain) (1426), *podśędek* (deputy district judge) (1436), *sędzia* (judge) (1435), *starosta* (starost) (1384), *wojewoda* (voivode) (1435), and *wojski większy* (major standard-bearer) (1423).<sup>15</sup> For the purpose of this paper, I will focus only on individuals from Mazovia who held office in a land ruled by the Mazovian dukes.

It is worth noting that for a time there existed a separate chancery for these territories. The title of Belż chancellor was held by: Grzymisław of Krzykossy, Czambor of Hów, Stanisław Pawłowski, and Mikołaj Mnich of Wiszniów. The office of vice-chancellor (*podkanclerzy*) is also known, held in 1440 by Jan of Gromadzin.<sup>16</sup> Prince Siemowit IV appointed Mazovians to the land offices as well. According to Aleksander Świeżawski, the Belż land became a Mazovian colony, and it was regarded as such by the prince, his dignitaries, and the Mazovian nobility.<sup>17</sup>

Returning to the chancellors – Grzymisław (Grzymek) of Krzykossy, coat of arms Pobóg, was appointed to the Belż (Ruthenian) chancellorship before May 3, 1388.<sup>18</sup> He had previously been in Siemowit IV's entourage (July 19, 1383), serving as court chaplain and court scribe.<sup>19</sup> By early August 1383 at the latest,<sup>20</sup> he had been promoted to the office of ducal vice-chancellor, as evidenced by a document from August 10, 1383, where he appears on the list of witnesses (*Grzymisławo vicecancellario curie nostre*). A month later, on September 7, 1383, he drafted a document for Stanisław Grad and signed it *datum per manus* as ducal

Belszensis non succisione, sed donatione Wladislai secundi Polonorum Regis, Masoviae Ducibus provenerat [...]" J. Długosz, *Historia Poloniae*, book 12, vol. 5, ed. A. Przeździecki, Kraków 1878, p. 340; A. Świeżawski, *Wcielenie ziemi rawskiej, gostynińskiej i belskiej*, p. 38-39. Cf. W. Graczyk, *Paweł Giżycki, biskup płocki 1439-1463*, p. 202.

<sup>13</sup> A. Świeżawski, *Spór o sukcesję mazowiecką*, p. 21.

<sup>14</sup> *Urzędnicy województwa belskiego i ziemi chełmskiej XIV-XVIII wieku. Spisy*, p. 18.

<sup>15</sup> Ibidem.

<sup>16</sup> Ibidem, p. 11.

<sup>17</sup> A. Świeżawski, *Ziemia belska. Zarys dziejów politycznych do roku 1462*, p. 131.

<sup>18</sup> J. Grabowski, *Uzupełnienia i uwagi do „Spisu urzędników mazowieckich z lat 1341-1462” (Na marginesie książki Anny Suprunium, Mazowsze Siemowitów)*, „Studia Źródłoznawcze”, 53/2015, p. 172.

<sup>19</sup> A. Supruniuk believes that the ducal chaplain named Grzymek and the ducal chancellor Grzymisław of Krzykossy were two different individuals. Cf. A. Supruniuk, *Otoczenie księcia mazowieckiego Siemowita IV (1374-1426)*, Warszawa 1998, p. 169.

<sup>20</sup> *Wiadomość historyczna o rodzie Świnków oraz rodowód pochodzącej od nich rodziny Zielińskich herbu Świnka*, compiled by G. and J. Zieliński, part 1, Toruń 1880, source appendix, p. 126.

vice-chancellor.<sup>21</sup> After Siemowit IV took control of the Belz land (1387/88), Grzymisław was nominated (before May 3, 1388) for the position of Ruthenian chancellor (of Belz land).<sup>22</sup>

The second known Ruthenian chancellor was Stanisław Pawłowski (b. c. 1390 – d. 1439), son of Mroczek of Gnatowice and Paprotnia, deputy judge of Sochaczew, and Anna, likely of the Nowodworski family.<sup>23</sup> Before August 1412, he was appointed notary in Siemowit IV's chancery; in 1414, he became chancellor of Sochaczew and Rawa, and in 1417, chancellor of Ruthenia. After the death of Bishop Jakub Kurdwanowski of Płock (May 27, 1425), he was elected to the bishopric of Płock; he received episcopal consecration on April 23, 1426, from Archbishop Wojciech Jastrzębiec of Gniezno. He died on April 29, 1439, in Toruń and was buried in the Dominican church there.<sup>24</sup>

Another Ruthenian chancellor known by name was Czambor of Hów, coat of arms Rogala. He appears as Ruthenian (Belz) and Mazovian chancellor in a document of Siemowit IV dated December 20, 1424.<sup>25</sup> Previously, he had served as scribe in Siemowit IV's chancery (1414), secretary (1421), canon of the Płock cathedral chapter, and parish priest at Biała. In 1422, he was promoted to vice-chancellor, combining this with the chancellorships of the Rawa and Ruthenian lands.<sup>26</sup> Following Stanisław Pawłowski's election to the bishopric of Płock (1425), Czambor advanced to the position of court chancellor (before August 20, 1425), which he held until Siemowit IV's death and during the early joint rule of his sons (until 1427).<sup>27</sup>

As noted, the Mazovian dukes filled the land offices in Belz with men from Mazovia. Practically during Siemowit IV's reign (died between December 28, 1425, and January 21, 1426), Mazovians were appointed to offices, which, according to A. Świeżawski, forged strong ties between Belz and Mazovia.<sup>28</sup> These Mazovian newcomers not only received offices but also land grants. For example, in 1388, Paweł of Radzanów received the office of starost of Belz along with the villages of Machnów, Uhnów, Olesko, Wołków, Zemno, and Rzewo in the Belz land.<sup>29</sup> His son Zygmunt, in 1462, received permission to found Uhnów

<sup>21</sup> J. Grabowski, *Najstarsze przywileje książąt mazowieckich dla Szeńska*, „Średniowiecze Polskie i Powszechne”, 4/2007, p. 129-132.

<sup>22</sup> Idem, *Uzupełnienia i uwagi do „Spisu urzędników mazowieckich z lat 1341-1462”*, p. 172.

<sup>23</sup> M.M. Grzybowski, L. Zygmunt, *Episkopat płocki w latach 1075-2015*, Płock 2023, p. 81-85; T. Żebrowski, *Pawłowski Stanisław (ca. 1390-1439)*, in: *Polski Słownik Biograficzny*, vol. 25, ed. E. Rostworowski, Wrocław 1980, p. 510-513; W. Graczyk, *Pawłowski Stanisław bp, ur. ok. 1390, zm. 19 IV 1439*, in: *Encyklopedia Katolicka*, vol. 15, ed. E. Gigilewicz, Lublin 2011, col. 165-166; J. Grabowski, *Intelektualiści w kancelarii książęcej na Mazowszu w XIV i pierwszej połowie XV wieku. Ze studiów nad średniowieczną elitą umysłową na ziemiach polskich*, in: *Genealogia — stan i perspektywy badań nad społeczeństwem Polski średniowiecznej na tle porównawczym*, ed. J. Pakulski, J. Wroniszewski, Toruń 2003, p. 223-224.

<sup>24</sup> Ibidem.

<sup>25</sup> J. Grabowski, *Uzupełnienia i uwagi do „Spisu urzędników mazowieckich z lat 1341-1462”*, p. 172.

<sup>26</sup> He became chancellor of Rawa before 4 August 1422; *Iura Masoviae terrestria*, ed. J. Sawicki, vol. 1, Warszawa 1972, no. 67; A. Radziwiński, *Prałaci i kanonicy kapituły katedralnej płockiej w XIV i I poł. XV wieku*, vol. 2, Toruń 1993, p. 46-48.

<sup>27</sup> *Czambor canonico Plocensi et cancellario aule nostre, qui presencia habuit in commissis*. Cf. J. Grabowski, *Uzupełnienia i uwagi do „Spisu urzędników mazowieckich z lat 1341-1462”*, p. 172.

<sup>28</sup> A. Świeżawski, *Ziemia belska. Zarys dziejów politycznych do roku 1462*, p. 132; J. Grabowski, *Dynastia Piastów mazowieckich*, Warszawa 2012, p. 450.

<sup>29</sup> *Słownik historyczno-geograficzny województwa płockiego w średniowieczu*, no. 3, ed. A. Gąsiorowski, Warszawa 1998, p. 251; *Urzędnicy województwa belskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku. Spisy*, no. 296, p. 61.

in recognition of his merits in the incorporation of Belż into the Crown; in 1470, he founded a church at Uhnów.<sup>30</sup>

Following Paweł of Radzanów, the Belż office of starost was granted in 1394 to Jan Ćwikliński of Ćwiklin in the Ciechanów land, who held the office until 1401.<sup>31</sup> Two years later (1403), he received the Lubaczów starosty, which he held until 1415.<sup>32</sup> Andrzej Wydźga (called Wigand) from Rękawczyn in the Płock land received the Belż office of starost from Duke Siemowit IV in 1407 and held it until 1420.<sup>33</sup> Other Mazovians included Jan of Załuski from the Zakroczym land, initially Belż chamberlain (1426-1427), and then from 1427, Belż starost,<sup>34</sup> as well as Stanisław of Żuromin from the Zawkrze land, who served as Belż starost from 1447 to 1453 – near the end of Mazovian rule.<sup>35</sup> In 1457, the Belż office of starost was held by Mikołaj Mnich of Grąbiec in the Płock land; first starost of Lubaczów (1448), and then of Belż (1457).<sup>36</sup>

Stanisław Rogożewski, coat of arms Dołęga, from the Gostynin land, is recorded as Busk starost, appointed by Duke Władysław I. He was confirmed in this office on July 8, 1450 and ceased to hold it before October 1453 (possibly by the end of August, when Mazovian starosts were traditionally replaced).<sup>37</sup> After him, the office passed to Waclaw of Słubica in the Warsaw land, who is recorded in this post in early October 1453.<sup>38</sup>

In 1435, the chamberlain office of Belż was held by Gotard of Fałęcice in the Czersk land until 1449.<sup>39</sup> Before 1426, he had received grants of Persepa, Ryna, and Rożdżałów from Duke Siemowit IV.<sup>40</sup> From 1453 to 1462, the castellan office of Belż was held by Jan Magiera of Gostomia in the Rawa land, previously one of Duke Kazimierz's *familiares*.<sup>41</sup> In 1440, he received a royal grant for Modryn for his role as Hungarian language interpreter and, in 1442, was granted Wierzbąż.<sup>42</sup> The standard-bearer (*wojski*), a ducal official traditionally subordinate to the castellan and responsible for military tasks, is recorded in the Belż land from 1423. He typically led local forces during military musters. From 1423 to 1425, the office

<sup>30</sup> A. Janeczek, *Osadnictwo pogranicza polsko-ruskiego. Województwo belskie od schyłku XIV do początku XVII w.*, p. 330.

<sup>31</sup> *Urzędnicy województwa belskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku*, no. 297, p. 61.

<sup>32</sup> *Ibidem*, no. 974, p. 138.

<sup>33</sup> *Ibidem*, no. 298, p. 61; *Słownik historyczno-geograficzny województwa płockiego w średniowieczu*, p. 257.

<sup>34</sup> *Urzędnicy województwa belskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku*, no. 171, p. 46, no. 300, p. 61.

<sup>35</sup> *Ibidem*, no. 305, p. 61.

<sup>36</sup> *Ibidem*, no. 306, p. 62.

<sup>37</sup> K. Pacuski, *Możnowładztwo i rycerstwo ziemi gostynińskiej w XIV i XV wieku*, Warszawa 2009, p. 55; J. Grabowski, *Uzupełnienia i uwagi do „Spisu urzędników mazowieckich z lat 1341-1462”*, p. 172.

<sup>38</sup> *Urzędnicy województwa belskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku*, no. 608, p. 96; J. Grabowski, *Uzupełnienia i uwagi do „Spisu urzędników mazowieckich z lat 1341-1462”*, p. 173.

<sup>39</sup> *Urzędnicy województwa belskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku*, no. 173, p. 46;

<sup>40</sup> A. Janeczek, *Osadnictwo pogranicza polsko-ruskiego. Województwo belskie od schyłku XIV do początku XVII w.*, p. 347.

<sup>41</sup> *Urzędnicy województwa belskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku*, no. 45, p. 32.

<sup>42</sup> A. Janeczek, *Osadnictwo pogranicza polsko-ruskiego. Województwo belskie od schyłku XIV do początku XVII w.*, p. 334.

was held by Mikołaj Łązniewski of Łązniew in the Warsaw land, who received the village of Dłużniów in 1423.<sup>43</sup>

In conclusion, a considerable number of Mazovians held offices in the Belz land, which was under the rule of the Mazovian dukes from the late 14th century until 1462. Aleksander Świeżawski emphasizes the significant role of the Belz land in relation to Mazovia, stating that it was a lucrative region, especially when compared to the sandy soils of western Mazovia.<sup>44</sup> It is therefore not surprising that Duke Siemowit IV pursued colonization and settlement policies in Belz land, founding towns such as Busk in 1411, Tyszowce in 1419, and Sokal in 1424.<sup>45</sup> By granting land and appointing Mazovians to offices, he built an efficient administrative apparatus and secured the loyalty of his Mazovian subjects.<sup>46</sup>

**Funding:** This publication received no external financial support.

**Statement of the Relevant Ethics Committee:** Not applicable.

**Data Availability Statement:** Not applicable.

**Conflict of Interest:** The author declares that there is no conflict of interest related to the publication of this study.

## Bibliografia

### Printed sources

- Articuli Vladislao Regni Poloniae a ducibus Masoviae traditi Sandomiriae A.D. 1426*, in: *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 6, ed. W. Kętrzyński, Kraków 1893, p. 628-641.
- Calendarium Plocensae*, in: *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 5, Warszawa 1961, p. 444-461.
- Długosz, *Historia Poloniae*, book 12, ed. A. Przeździecki, vol. 5, Kraków 1878.
- Iura Masoviae terrestria*, ed. J. Sawicki, vol. 1, Warszawa 1972.
- Urzednicy województwa belskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku. Spisy*, eds. H. Gmitorek, R. Szczygieł, Kórnik 1992.
- Wiadomość historyczna o rodzie Świnków oraz rodowód pochodzącej od nich rodziny Zielińskich herbu Świnka*, compiled by G. and J. Zieliński, part 1, Toruń 1880.
- Volumina Legum. Przedruk zbioru praw staraniem xx Pijarów w Warszawie od roku 1732 do 1782*, vol. 1: 1347-1547, eds. Z. Kaczmarczyk [et al.], Petersburg 1859.

### Secondary Literature

- Bieńkowski L., *Działalność organizacyjna biskupa Jana Biskupca w diecezji chełmskiej (1417-1452)*, „Roczniki Humanistyczne”, 7/1958, no. 2, p. 187-256.
- Grabowski J., *Dynastia Piastów mazowieckich*, Warszawa 2012.
- Grabowski J., *Intelektualiści w kancelarii książęcej na Mazowszu w XIV i pierwszej połowie XV wieku. Ze studiów nad średniowieczną elitą umysłową na ziemiach polskich*, in: *Genealogia — stan i perspektywy badań nad społeczeństwem Polski średniowiecznej na tle porównawczym*, eds. J. Pakulski, J. Wroniszewski, Toruń 2003, p. 211-231.
- Grabowski J., *Najstarsze przywileje książąt mazowieckich dla Szreńska*, „Średniowiecze Polskie i Powszechne”, 4/2007, p. 129-132.

<sup>43</sup> *Urzednicy województwa belskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku*, no. 404, p. 73; *Słownik historyczno-geograficzny ziemi warszawskiej w średniowieczu*, ed. T. Jurek, Warszawa 2013, p. 137; A. Janeczek, *Osadnictwo pogranicza polsko-ruskiego. Województwo belskie od schyłku XIV do początku XVII w.*, p. 356.

<sup>44</sup> A. Świeżawski, *Ziemia belska. Zarys dziejów politycznych do roku 1462*, p. 159.

<sup>45</sup> J. Grabowski, *Poczet książąt i księżnych mazowieckich*, Kraków 2019, p. 164.

<sup>46</sup> Ibidem.

- Grabowski J., *Poczet książąt i książnych mazowieckich*, Kraków 2019.
- Grabowski J., *Uzupełnienia i uwagi do „Spisu urzędników mazowieckich z lat 1341-1462” (Na marginesie książki Anny Supruniuk, Mazowsze Siemowitów)*, „Studia Źródłoznawcze”, 53/2015, p. 169-183.
- Graczyk W., *Paweł Giżycki, biskup płocki 1439-1463*, Płock 1999.
- Graczyk W., *Pawłowski Stanisław bp, ur. ok. 1390, zm. 19 IV 1439*, in: *Encyklopedia Katolicka*, vol. 15, ed. E. Gigilewicz, Lublin 2011, col. 165-166.
- Grzybowski M.M., Zygmunt L., *Episkopat płocki w latach 1075-2015*, Płock 2023.
- Janeczek A., *Osadnictwo pogranicza polsko-ruskiego. Województwo bełskie od schyłku XIV do początku XVII w.*, Warszawa 1993.
- Herod P., *Rozwój prawa mazowieckiego na tle przeobrażeń polityczno-ustrojowych Mazowsza do XVI wieku*, Kraków 2016.
- Kozłowski, *Dzieje Mazowsza za panowania książąt*, Warszawa 1858.
- Książęta mazowieccy z domu Piastów (ważniejsze postacie)*. Tablica, comp. S.K. Kuczyński, in: *Dzieje Mazowsza*, vol. 1, Pułtusk 2006.
- Pacuski K., *Możnowładztwo i rycerstwo ziemi gostynińskiej w XIV i XV wieku*, Warszawa 2009.
- Radziwiński A., *Prałaci i kanonicy kapituły katedralnej płockiej w XIV i I poł. XV wieku*, vol. 2, Toruń 1993.
- Słownik historyczno-geograficzny województwa płockiego w średniowieczu*, no. 3, ed. A. Gąsiorowski, Warszawa 1998.
- Słownik historyczno-geograficzny ziemi warszawskiej w średniowieczu*, ed. T. Jurek, Warszawa 2013.
- Supruniuk A., *Otoczenie księcia mazowieckiego Siemowita IV (1374-1426)*, Warszawa 1998.
- Świeżawski A., *Ziemia bełska. Zarys dziejów politycznych do roku 1462*, Częstochowa 1990.
- Świeżawski A., *Spór o sukcesję mazowiecką 1462-1468*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego”, Series I, 1970, no. 72, p. 19-34.
- Świeżawski A., *Wcielenie ziemi rawskiej, gostynińskiej i bełskiej do Korony (1462)*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego”, Series I, 1962, no. 27, p. 35-45.
- Świeżawski A., *Wcielenie ziemi sochaczewskiej do Korony (1476)*, „Przegląd Historyczny”, 67/1976, no. 3, p. 358-368.
- Tęgowski J., *Sprawa ruska w stosunkach Siemowita IV z Władysławem Jagiełłą*, „Zeszyty Historyczne”, 2/1994, p. 115-127.
- Weber M., *Articuli Vladislao Regni Poloniae a ducibus Masoviae traditi Sandomiriae A.D. 1426 jako źródło informacji o stosunkach księcia mazowieckiego Siemowita IV z Władysławem Jagiełłą*, in: *Pierwsze polsko-czeskie forum młodych mediewistów. Materiały z konferencji naukowej Gniezno 27-29 września 2005 roku*, eds. J. Dobosz, J. Kujawiński, M. Matla-Kozłowska, Poznań 2007, p. 279-287.
- Żebrowski T., *Pawłowski Stanisław (ok. 1390-1439)*, in: *Polski Słownik Biograficzny*, vol. 25, ed. E. Rostworowski, Wrocław 1980, p. 510-513.